

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

मुख्य कार्यालय : ५, ७, ८ वा मजला, कृपरेज टेलिकोन निगम इमारत, महर्षी कर्वे मार्ग, कृपरेज, मुंबई - ४०००२१ २२७९५९००
फोर्ट कार्यालय : बैंक ऑफ इंडिया इमारत, ३ रा मजला, फोर्ट, मुंबई-४००००१ २२१०२२२

Email ID : contact-secretary@mpsc.gov.in

Website : <https://mpsc.gov.in>, <https://mpsconline.gov.in>

धारिका क्रमांक : एनओटी-३६१७/सीआर-२४/२०२०/तीन

जाहिरात क्रमांक : २६०/२०२१ ते २६२/२०२१

महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित, गट-ब मुख्य परीक्षा - २०२०

जाहिरात क्रमांक ०५/२०२०, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० नुसार आयोगामार्फत दिनांक ०४ सप्टेंबर, २०२० रोजी घेण्यात आलेल्या महाराष्ट्र दुय्यम सेवा अराजपत्रित, गट-ब संयुक्त पूर्व परीक्षा - २०२० मधून भरावयाच्या सहायक कक्ष अधिकारी, राज्य कर निरीक्षक तसेच पोलीस उप निरीक्षक संवर्गाच्या मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांकरीता मुख्य परीक्षा खालीलप्रमाणे घेण्यात येतील :-

अ. क्र.	जाहिरात क्रमांक	परीक्षा	वार व दिनांक	जिल्हा केंद्र
१	--	महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुख्य परीक्षा - २०२० संयुक्त पेपर क्रमांक १	शनिवार, दिनांक २२ जानेवारी, २०२२	अमरावती, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, मुंबई व पुणे
२	२६०/२०२१	महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुख्य परीक्षा - २०२० पेपर क्रमांक २ पोलीस उप निरीक्षक	शनिवार, दिनांक २९ जानेवारी, २०२२	अमरावती, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, मुंबई व पुणे
३	२६१/२०२१	महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुख्य परीक्षा - २०२० पेपर क्रमांक २ राज्य कर निरीक्षक	शनिवार, दिनांक ०५ फेब्रुवारी, २०२२	अमरावती, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, मुंबई व पुणे
४	२६२/२०२१	महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुख्य परीक्षा - २०२० पेपर क्रमांक २ सहायक कक्ष अधिकारी	शनिवार, दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०२२	अमरावती, औरंगाबाद, नागपूर, नाशिक, मुंबई व पुणे

२. विषयांकित परीक्षेमधून भरण्यात येणा-या विविध संवर्गातील एकूण ८०७ पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

प्रवर्ग	अ.जा.	अ.ज.	वि.जा.	भ.ज.	भ.ज.	भ.ज.	इ.मा.व.	वि.मा.प्र.	आ.दु.घ.	एकूण आरक्षण	अराखीव पदे	एकूण पदे
---------	-------	------	--------	------	------	------	---------	------------	---------	-------------	------------	----------

२.१ सामान्य प्रशासन विभाग :-

सहायक कक्ष अधिकारी, अराजपत्रित, गट-ब (एकूण ६८ पदे)

पदसंख्या	११	६#	--	२	१	२	१२	३	७	४४	२४	६८
----------	----	----	----	---	---	---	----	---	---	----	----	----

रिक्त जागांचे प्रवर्गानिहाय सामाजिक/समांतर आरक्षणाचे विवरणपत्र खालीलप्रमाणे आहे:-

सर्वसाधारण	७	४	--	१	१	१	७	२	५	२८	१६	४४
------------	---	---	----	---	---	---	---	---	---	----	----	----

महिला	३	२	--	१	--	१	४	१	२	१४	७	२१
-------	---	---	----	---	----	---	---	---	---	----	---	----

खेळाडू	१	--	--	--	--	--	१	--	--	२	१	३
--------	---	----	----	----	----	----	---	----	----	---	---	---

दिव्यांग एकूण पदे ३ - (१) चलनवलन विषयक दिव्यांगता किंवा मेंदूचा अर्धांगवायू-२ (२) अंधत्व किंवा क्षीणदृष्टी-१

२.२ वित्त विभाग :-

राज्य कर निरीक्षक, अराजपत्रित, गट-ब (एकूण ८९ पदे)

पदसंख्या	१३	६	१	१	६	१	१६	--	९	५३	३६	८९
----------	----	---	---	---	---	---	----	----	---	----	----	----

रिक्त जागांचे प्रवर्गानिहाय सामाजिक/समांतर आरक्षणाचे विवरणपत्र खालीलप्रमाणे आहे:-

सर्वसाधारण	८	४	१	१	४	१	१०	--	६	३५	२२	५७
------------	---	---	---	---	---	---	----	----	---	----	----	----

महिला	४	२	--	--	२	--	५	--	३	१६	११	२७
-------	---	---	----	----	---	----	---	----	---	----	----	----

खेळाडू	१	--	--	--	--	--	१	--	--	२	२	४
--------	---	----	----	----	----	----	---	----	----	---	---	---

अनाथ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	१	१
------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---

दिव्यांग एकूण पदे ४ - (१) चलनवलन विषयक दिव्यांगता किंवा मेंदूचा अर्धांगवायू-२ (२) श्रवण शक्तीतील दोष-१ (३) अंधत्व किंवा क्षीणदृष्टी-१

दिव्यांग	एकूण पदे ४ - (१) चलनवलन विषयक दिव्यांगता किंवा मेंदूचा अर्धांगवायू-२ (२) श्रवण शक्तीतील दोष-१ (३) अंधत्व किंवा क्षीणदृष्टी-१
----------	--

२.३ गृह विभाग :-	
------------------	--

पोलीस उप निरीक्षक, अराजपत्रित, गट-ब (एकूण ८९ पदे)

पदसंख्या	८५	२४	२०+९*	१६+१४*	२	--	१२४+१८*	१३	६५	३९०	२६०	६५०
----------	----	----	-------	--------	---	----	---------	----	----	-----	-----	-----

रिक्त जागांचे प्रवर्गानिहाय सामाजिक/समांतर आरक्षणाचे विवरणपत्र खालीलप्रमाणे आहे:-

सर्वसाधारण	५६	१६	१९	१९	१	--	९२	८	४३	२५४	१६३	४१७
------------	----	----	----	----	---	----	----	---	----	-----	-----	-----

महिला	२५	७	९	९	१	--	४३	४	१९	११७	७८	११५
-------	----	---	---	---	---	----	----	---	----	-----	----	-----

खेळाडू	४	१	१	२	--	--	७	१	३	१९	१३	३२
--------	---	---	---	---	----	----	---	---	---	----	----	----

अनाथ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	६	६
------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---

* अनुशेषाची पदे,

शासन पत्र, सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक १२ जानेवारी, २०२१ अन्वये अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचे १ पद अधिसंख्य पदावर सेवा वर्ग केल्यामुळे उपलब्ध.

३. पदसंख्या व आरक्षणासंदर्भात सर्वसाधारण तरतुदी :-

- ३.१ भरावयाच्या उपरोक्त संवर्ग/पदांचा सामाजितक/समांतर आरक्षणाबाबतचा तपशील शासनाच्या मागणीपत्रानुसार आहे. तसेच, वर नमूद केलेल्या पदसंख्या व आरक्षणामध्ये शासनाच्या सूचनेनुसार बदल होण्याची शक्यता आहे.
- ३.२ शासनाकडून पदसंख्या व आरक्षणामध्ये बदल प्राप्त झाल्यास याबाबतची माहिती/ बदल वेळोवेळी आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल व त्यानुसार भरती प्रक्रिया राबविण्यात येईल.
- ३.३ विविध मागास प्रवर्गा, महिला, प्राविष्ट्यप्राप्त खेळाडू, अनाथ इत्यार्दीसाठी सामाजिक व समांतर आरक्षण शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार राहील
- ३.४ महिलांसाठी आरक्षित पदांकरिता दावा करणा-या उमेदवारांनी महिला आरक्षणाचा लाभ घ्यावयाचा असल्यास त्यांनी अर्जामध्ये न चुकता महाराष्ट्राचे अधिवासी (Domiciled) असल्याबाबत तसेच नॉन क्रीमीले अर मध्ये मोडत असल्याबाबत (अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळून) स्पष्टपणे दावा करणे आवश्यक आहे.
- ३.५ विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क) व भटक्या जमाती (ड) प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेली पदे आंतरपरिवर्तनीय असून आरक्षित पदासाठी संबंधित प्रवर्गातील योग्य व पात्र उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास अद्यायावत शासन धोरणाप्रमाणे उपलब्ध प्रवर्गातील उमेदवाराचा विचार गुणवत्तेच्या आधारावर करण्यात येईल.
- ३.६ अर्ज करताना एखादी जात/जमात राज्य शासनाकडून आरक्षणासाठी पात्र असल्याचे घोषित केली असल्यासच तसेच सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले प्रमाणपत्र उमेदवाराकडे उपलब्ध असेल तर संबंधित जात/जमातीचे उमेदवार आरक्षणाच्या दाव्यासाठी पात्र असतील.
- ३.७ समांतर आरक्षणाबाबत शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरक्षी-१०१२/प्र.क्र.१६/१६-अ, दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१४ तसेच शासन शुद्धीपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१११८/प्र.क्र.३९/१६-अ, दिनांक १९ डिसेंबर, २०१८ आणि तदनंतर शासनाने यासंदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.
- ३.८ आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील (इंडिलूएस) उमेदवारांकरीता शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक :राआयो-४०१९/प्र.क्र.३९/१६-अ, दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१९ व दिनांक ३१ मे, २०२१ अन्वये विहित करण्यात आलेले प्रमाणपत्र, कागदपत्र पडताळणीच्या दुर्बल घटकातील असल्याबाबतचा पुरावा म्हणून सक्षम प्राधिकाऱ्याने वितरित केलेले व पूर्व परीक्षेकरीता अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास वैध असणारे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- ३.९ शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक:सीबीसी-२०१२/प्र.क्र.१८२/विजाभज-१, दिनांक २५ मार्च, २०१३ अन्वये विहित करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार अद्यायावत नॉन क्रीमीलेयर प्रमाणपत्र/आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील असल्याबाबतचा पुरावा म्हणून सक्षम प्राधिकाऱ्याने वितरित केलेले व पूर्व परीक्षेकरीता अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास वैध असणारे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- ३.१० सेवा प्रवेशाच्या प्रयोजनासाठी शासनाने मागास म्हणून मान्यता दिलेल्या समाजाच्या वयोमर्यादेमध्ये सवलत घेतलेल्या उमेदवारांचा अराखीव (खुला) पदावरील निवडीकरीता विचार करणेबाबत शासनाच्या धोरणानुसार कार्यवाही करण्यात येईल. याबाबतचा तपशील वेळोवेळी आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल.
- ३.११ अराखीव (खुला) उमेदवारांकरीता विहित केलेल्या वयोमर्यादा तसेच इतर पात्रता विषयक निकषासंदर्भातील अटीची पुरता करणा-या सर्व उमेदवारांचा (मागासवर्गाय उमेदवारांसह) अराखीव (खुला) सर्वसाधारण पदावरील शिफारशीकरीता विचार होत असल्याने, सर्व आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांनी त्यांच्या प्रवर्गासाठी पद आरक्षित/उपलब्ध नसले तरी, अर्जामध्ये त्यांच्या मूळ प्रवर्गासंदर्भातील माहिती अचूकपणे नमूद करणे बंधनकारक आहे.
- ३.१२ कोणत्याही प्रकारच्या आरक्षणाचा लाभ हा केवळ महाराष्ट्राचे सर्वसाधारण रहिवासी असणाऱ्या उमेदवारांना अनुज्ञेय आहे. सर्वसाधारण रहिवासी या संज्ञेला भारतीय लोकप्रतिनिधित्व कायदा १९५० च्या कलम २० अनुसार जो अर्थ आहे तोच अर्थ असेल.
- ३.१३ सामाजिक अथवा समांतर आरक्षणाचा अथवा सोयी सवलतीचा दावा करणा-या उमेदवाराकडे संबंधित कायदा / नियम / आदेशानुसार विहित नमुन्यातील पूर्व जाहिरातीस अनुसरुन अर्ज स्वीकारण्यासाठी विहित केलेल्या दिनांकांपूर्वीचे वैध प्रमाणपत्र उपलब्ध असणे अनिवार्य आहे.
- ३.१४ सामाजिक व समांतर आरक्षणासंदर्भात विविध न्यायालयामध्ये दाखल न्यायप्रविष्ट प्रकरणी अंतिम निर्णयाच्या अधीन राहून पदभरतीची कार्यवाही करण्यात येईल.
- ३.१५ खेळाडू आरक्षण :-
- ३.१५.१ शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्रमांक: राक्रीधो-२००२/प्र.क्र.६८/क्रीयुसे-२, दिनांक १ जुलै, २०१६, तसेच शासन शुद्धीपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्रमांक:राक्रीधो-२००२/प्र.क्र.६८/क्रीयुसे-२, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१६, शुद्धीपत्रक क्रमांक:राक्रीधो-२००२/प्र.क्र.६८/क्रीयुसे-२, दिनांक ११ मार्च, २०१९ व शासन शुद्धीपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्रमांक : राक्रीधो-२००२/प्र.क्र.६८/क्रीयुसे-२, दिनांक २४ ऑक्टोबर, २०१९ आणि तदनंतर शासनाने यासंदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार प्राविष्ट्य प्राप्त खेळाडू आरक्षणासंदर्भात तसेच वयोमर्यादेतील सवलतीसंदर्भात कार्यवाही करण्यात येईल.
- ३.१५.२ प्राविष्ट्य प्राप्त खेळाडू आरक्षणाचा दावा करणा-या उमेदवारांच्या बाबतीत क्रीडा विषयक विहित अर्हता धारण करीत असल्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले पात्र खेळाडूचे प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र पूर्व परीक्षेस अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकाके चिंवा तपूवाचे असणे बंधनकारक आहे.
- ३.१५.३ खेळाडूचे प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र योग्य दजाचे असल्याबाबत तसेच तो खेळाडू उमेदवार खेळाडूसाठी आरक्षित पदावरील निवडीकरीता पात्र ठरतो, याविषयीच्या वेडताळणीकरीता त्यांचे प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र संबंधित विभागीय उपसंचालक कार्यालयाकडे पूर्व परीक्षेस अर्ज सादर करण्याच्या दिनांकापूर्वीच सादर केलेले असणे बंधनकारक आहे. अन्यथा प्राविष्ट्य प्राप्त खेळाडूसाठी आरक्षणाकरीता पात्र समजण्यात येणार नाही.
- ३.१५.४ कागदपत्रे पडताळणी/मुलाखतीच्यावेळी खेळाडू उमेदवारांनी विहित अर्हता धारण करीत असल्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रमाणित केलेले प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र तसेच त्यांचे प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र योग्य असल्याबाबत तसेच खेळाडू कोणत्या संवर्गातील खेळाडूसाठी आरक्षित पदावरील निवडीकरीता पात्र ठरतो, याविषयीचा सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले प्राविष्ट्य प्रमाणपत्र पडताळणीबाबतचा अहवाल सादर केला तरच उमेदवारांचा संबंधित संवर्गातील खेळाडूसाठी आरक्षित पदावर शिफारशी/नियुक्तीकरीता विचार करण्यात येईल.
- ३.१५.५ एकापेक्षा जास्त खेळांची प्राविष्ट्य प्रमाणपत्रे असणा-या खेळाडू उमेदवाराने एकाच वेळेस सर्व खेळांची प्राविष्ट्य प्रमाणपत्रे प्रमाणित करण्याकरीता संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडे सादर करणे बंधनकारक आहे.
- ३.१६ दिव्यांग आरक्षण :-
- ३.१६.१ दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ च्या आधारे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक दिव्यांग २०१८/प्र.क्र.११४/१६ अ, दिनांक २९ मे, २०१९ तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार दिव्यांग व्यक्तींच्या आरक्षणासंदर्भात कार्यवाही करण्यात येईल.

३.१६.२ प्रस्तुत परीक्षेमधून भरण्यात येणा-या संवर्ग/पदांच्या बाबतीत खालील पदांसमोर दर्शविलेल्या शारीरिक पात्रतेचे निकष धारण करणारे उमेदवार संबंधित पदावर नियुक्तीसाठी पात्र अथवा अपात्र असतील :-

अ.क्र.	पदाचे नाव	शासन आदेश	दिव्यांगत्वाचा प्रकार
१	सहायक कक्ष अधिकारी	शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक: कअस-१३१९/ प्र.क्र.७४/१४-ब, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२१	(1) B, LV (2) D, HH, (3) OA, BA, OL, BL, OAL, CP, LC, DW, AAV, (4) SLD, MI (5) MD involving (1) to (4) above
२	राज्य कर निरीक्षक	शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: विकवि-१०२१/ प्र.क्र.१३/ वि.प्र.-४, दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२१	(1) B, LV (2) D, HH, (3) OA, BA, OL, BI, OAL, CP, LC, DW, AAV, (4) SLD, MI (5) MD involving (1) to (4) above
३	पोलीस उपनिरीक्षक	शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक : पोलीस-१८२१/प्र.क्र.५२/ पोल-५.अ, दिनांक ०४ ऑगस्ट, २०२१	दिव्यांग उमेदवार पात्र नाही.

३.१६.३ दिव्यांग व्यक्तीसाठी असलेली पदे भरावयाच्या एकूण पदसंख्येपैकी असतील.

३.१६.४ दिव्यांग व्यक्तींची संबंधित संवर्ग/पदाकरीता पात्रता शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार राहील.

३.१६.५ दिव्यांग व्यक्तींसाठी आरक्षित पदांवर शिफारस करताना उमेदवार कोणत्या सामाजिक प्रवर्गातील आहे, याचा विचार न करता दिव्यांग गुणवत्ता क्रमांकानुसार त्यांची शिफारस करण्यात येईल.

३.१६.६ संबंधित दिव्यांगत्वाच्या प्रकाराचे किमान ४०% दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र धारक उमेदवार / व्यक्ती आरक्षण तसेच नियमानुसार अनुज्ञेय सोयी / सवलतीसाठी पात्र असतील.

३.१६.७ लक्षणीय दिव्यांगत्व असलेले उमेदवार / व्यक्ती खालील सवलतींच्या दाव्यास पात्र असतील:-

(१) दिव्यांगत्वाचे प्रमाण किमान ४०% अथवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास तसेच पद लक्षणीय दिव्यांग व्यक्तीसाठी आरक्षित असल्यास नियमानुसार अनुज्ञेय आरक्षण व इतर सोयी सवलती

(२) दिव्यांगत्वाचे प्रमाण किमान ४०% अथवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास तसेच पद संबंधित दिव्यांग प्रकारासाठी सुनिश्चित केले असल्यास नियमानुसार अनुज्ञेय सोयी सवलती

३.१६.८ दिव्यांग व्यक्तीसाठी असलेल्या वयोमर्यादेचा अथवा इतर कोणत्याही प्रकारचा फायदा घेऊ इच्छिणा-या उमेदवारांनी शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक अप्रकि-२०१८/प्र.क्र.४६/आरोग्य-६, दिनांक १४ सप्टेंबर, २०१८ मधील आदेशानुसार केंद्र शासनाच्या www.swavlambancard.gov.in अथवा SADM या संगणकीय प्रणालीद्वारे वितरित करण्यात आलेले नवीन नमुन्यातील दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे.

३.१७ अनाथ आरक्षण :-

३.१७.१ अनाथ व्यक्तींचे आरक्षण शासन निर्णय, महिला व बालविकास विभाग, क्रमांक : अनाथ-२०१८/प्र.क्र.१८२/का-०३, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२१ तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणा-या आदेशानुसार राहील.

३.१७.२ अनाथांसाठी आरक्षित पदावर गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या उमेदवारांचा समावेश उमेदवार ज्या सामाजिक प्रवर्गाचा आहे; त्या प्रवर्गातून करण्यात येईल.

३.१७.३ पूर्व परीक्षेच्या अर्जाद्वारे अनाथ आरक्षणाचा दावा केलेल्या उमेदवारांनी त्यांचेकडे सद्यस्थितीत उपलब्ध असलेले प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे. तसेच दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे विहित करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार सुधारित नमुन्यातील अनाथ प्रमाणपत्र व महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र आयोगाकडून निश्चित करण्यात येणा-या विहित कालावधीत सादर करणे आवश्यक राहील. अन्यथा अनाथ आरक्षणाचा दावा विचारात घेतला जाणार नाही.

४. वेतनश्रेणी :-

एस-१४, रुपये ३८६००-१२२८०० अधिक महागाई भत्ता व नियमाप्रमाणे देय इतर भत्ते.

५. पात्रता :-

५.१ भारतीय नागरिकत्व

५.२ वयोमर्यादा :-

अ. क्र.	संवर्ग	वयोमर्यादा गणण्याचा दिनांक	वय								दिव्यांग उमेदवार
			किमान अमागास / मागासवर्गीय / आ. दु. घ.	कमाल		प्राविण्य प्राप्त खेळाडू		माजी सैनिक, आणिबाणी व अल्पसेवा राजादिष्ट अधिकारी			
				अमागास	मागासवर्गीय/ अनाथ/ आ. दु. घ.	अमागास	मागासवर्गीय/ आ. दु. घ.	अमागास	मागासवर्गीय/ आ. दु. घ.		
१	सहायक कक्ष अधिकारी	१ जून, २०२०	१८	२८	४३	४३	४३	४३	४३	४३	वयाच्या ४५ वर्षांपर्यंत
२	राज्य कर निरीक्षक	१ मे, २०२०	१८	३८	४३	४३	४३	४३	४३	४३	वयाच्या ४५ वर्षांपर्यंत
३	पोलीस उप निरीक्षक	१ जून, २०२०	१९	३१	३४	३६	३६	३६	३६	३६	अपात्र

५.३ विहित वयोमर्यादा इतर कोणत्याही बाबतीत शिथित केली जाणार नाही.

५.४ शैक्षणिक अर्हता :-

५.४.१ सांविधिक विद्यापीठाची पदवी किंवा तिच्याशी समतुल्य असणारी शासनाने घोषित केलेली इतर कोणतीही तत्सम अर्हता.

५.४.२ पदवी परीक्षेच्या शेवटच्या वर्षास बसलेले उमेदवार पूर्व परीक्षेस तात्पुरते पात्र असतील, परंतु पूर्व परीक्षेच्या निकालाआधारे मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरणा-या उमेदवारांनी मुख्य परीक्षेकरीता अर्ज स्वीकारण्यासाठी विहित केलेल्या अंतिम दिनांकापर्यंत पदवी परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील.

५.४.३ अंतर्वासिता (Internship) किंवा कार्यशाळेतील कामाचा अनुभव आवश्यक असेल अशा पदवीधारकाने ही अट मुख्य परीक्षेचे अर्ज स्वीकारण्याच्या विहित अंतिम दिनांकापर्यंत पूर्ण केली असली पाहीजे.

५.४.४ मराठी भाषेचे ज्ञान आवश्यक.

५.४.५ पोलीस उपनिरीक्षक पदासाठी विकल्प नमूद करणा-या उमेदवारांकडे उपरोक्त अहंतेसोबत खालीलप्रमाणे किमान शारीरिक अर्हता असणे आवश्यक आहे :-

पुरुष	महिला
(१) उंची - १६५ सें. मी. (अनवाणी) (कमीत कमी)	उंची - १५७ सें.मी. (अनवाणी) (कमीत कमी)
(२) छाती - न फुगविता ७९ सें.मी. फुगविण्याची क्षमता किमान ५ सें.मी. आवश्यक	

५.४.६ पोलीस उपनिरीक्षक पदावारील नियुक्तीकरीत शिफारस झालेल्या उमेदवारांची शारीरिक मोजमापे नियुक्ती करण्यापूर्वी शासनामार्फत सक्षम प्राधिका-याकडून तपासून घेण्यात येतील. वरीलप्रमाणे विहित शारीरिक पात्रता नसल्यास संबंधित उमेदवार नियुक्तीसाठी अपात्र ठरेल.

५.४.७ अर्हता/पात्रता गणण्याचा दिनांक :- मुख्य परीक्षेकरीता अर्ज स्वीकारण्यासाठी विहित केलेल्या अंतिम दिनांकापर्यंत पदवी परीक्षा उत्तीर्ण होणे अनिवार्य आहे.

६. निवडप्रक्रिया :-

६.१ जाहिरातीमध्ये नमूद अर्हता/पात्रतेविषयक अटी किमान असून किमान अर्हता धारण केली म्हणून उमेदवार मुलाखत/शिफारशीसाठी पात्र असणार नाही.

६.२ सेवा भरतीची संपूर्ण प्रक्रिया खालील सेवा प्रवेश नियम अथवा तदनंतर शासनाकडून वेळोवेळी करण्यात येणा-या सुधारणा तसेच आयोगाकडून वेळोवेळी सुधारण्यात येणाऱ्या कार्यान्यमावलीतील तरतुदीनुसार राबविण्यात येईल :-

- (१) सहायक कक्ष अधिकारी, गट-ब (अराजपत्रित) सेवाप्रवेश नियम २०१८
- (२) राज्य कर निरीक्षक, (विक्रीकर निरीक्षक) गट-ब (अराजपत्रित) सेवाप्रवेश नियम १९९५
- (३) पोलीस उप निरीक्षक, गट-ब (अराजपत्रित) सेवाप्रवेश नियम १९९५

७. परीक्षेचे टप्पे —

७.१ लेखी परीक्षा :-

७.१.१ प्रस्तुत भरती प्रक्रिया खालील टप्प्यामध्ये राबविण्यात येईल :-

अ.क्र	संवर्ग	टप्पे	संयुक्त पूर्व परीक्षेचे गुण	मुख्य परीक्षेचे गुण	शारीरिक चाचणीचे गुण	मुलाखतीचे गुण
१	सहायक कक्ष अधिकारी	संयुक्त पूर्व परीक्षा व स्वतंत्र मुख्य परीक्षा	१००	४००	--	--
२	राज्य कर निरीक्षक			४००	--	--
३	पोलीस उप निरीक्षक	संयुक्त पूर्व परीक्षा, स्वतंत्र मुख्य परीक्षा, शारीरिक चाचणी व मुलाखत		४००	१००	४०

७.१.२ प्रत्येक संवर्ग/पदाकरीता विहित करण्यात आलेल्या परीक्षा योजना व अभ्यासक्रमानुसार स्वतंत्र मुख्य परीक्षा घेण्यात येईल. याबाबतचा सविस्तर तपशील आयोगाच्या संकेतस्थळावरील "स्पर्धा परीक्षा" अंतर्गत "परीक्षा योजना" विभागातील "महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित, गट-ब परीक्षेची परीक्षा योजना" मध्ये उपलब्ध करून दिला आहे.

७.१.३ मुख्य परीक्षेचा संयुक्त पेपर क्रमांक १ तसेच प्रत्येक संवर्ग/पदाकरीता स्वतंत्रपणे घेण्यात येणा-या पेपर क्रमांक २ चे गुण एकत्रित करून प्रत्येक परीक्षेची निकाल प्रक्रिया स्वतंत्रपणे राबविण्यात येईल.

७.२. मुख्य परीक्षेचे प्रवेश :-

७.२.१ महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित, गट-ब पूर्व परीक्षा - २०२० च्या निकालाच्या आधारे संबंधित संवर्ग/पदाच्या मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या आणि पूर्व परीक्षेच्या जाहिरातीमध्ये नमूद शैक्षणिक अर्हता व अन्य अटींची विहित दिनांकास किंवा त्यापूर्वी पुरता करणा-या उमेदवारास मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येईल.

७.२.२ संबंधित संवर्ग/पदाच्या मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र उमेदवाराने आयोगाकडून निश्चित करण्यात आलेल्या कालावधीत आयोगाच्या <https://mpsconline.gov.in> या संकेतस्थळावरूपे फक्त ऑनलाईन पद्धतीने आवश्यक अर्ज/माहिती सादर करणे आवश्यक राहील.

७.२.३ पूर्व परीक्षेकरीता आयोगास अर्जांदारे सादर केलेल्या माहितीच्या आधारेच प्रस्तुत मुख्य परीक्षेकरीता आवश्यक अर्ज/माहिती ऑनलाईन पद्धतीने सादर करता येईल.

७.२.४ एकापेक्षा अधिक संवर्ग/पदाच्या मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारास प्रत्येक संवर्ग/पदासाठी स्वतंत्रपणे अर्ज सादर करून प्रत्येक संवर्ग/पदाच्या मुख्य परीक्षेसाठी स्वतंत्र विहित परीक्षा शुल्क भरावे लागेल.

७.३ मुख्य परीक्षेकरीता अर्ज करण्याची पद्धत :-

७.३.१ अर्ज सादर करण्याचे टप्पे :-

- (एक) आवश्यक असल्यास खाते अद्यावत करणे.
- (दोन) विहित कालावधीत तसेच विहित पद्धतीने खालीलप्रमाणे लागू असेल त्याप्रमाणे आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करून अर्ज सादर करणे.
- (तीन) परीक्षा शुल्काचा भरणा विहित पद्धतीने करणे.
- (चार) जिल्हा केंद्र निवड करणे.

७.३.२ विहित कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे अपलोड करणे :-

(एक) प्रोफाईलद्वारे केलेल्या विविध दावांच्या अनुंगाने उमेदवारांची पात्रता आजमावल्यानंतर (Check eligibility) उमेदवार जाहिरातीनुसार पात्र ठरत असल्यास अर्ज सादर करताना खालील कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे (लागू असलेली) अपलोड करणे अनिवार्य आहे :-

अ. क्र.	प्रमाणपत्र/कागदपत्र	फाईल फॉर्मट	फाईल साईज (KB)	कमाल फाईल साईज (KB)
१	एस.एस.सी. अथवा तत्सम शैक्षणिक अर्हता	PDF	५०	५००
२	व्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
३	शैक्षणिक अर्हता इत्यादीचा पुरावा	PDF	५०	५००

४	सामाजिकदृष्ट्या मागासवर्गीय असल्याबाबतचा पुरावा	PDF	५०	५००
५	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील असल्याबाबतचा पुरावा	PDF	५०	५००
६	नॉन-क्रिमोलेयर प्रमाणपत्र	PDF	५०	५००
७	पात्र दिव्यांग व्यक्ती असल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
८	पात्र माजी सैनिक असल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
९	खेळाडूसाठीच्या आरक्षणाकरीता पात्र असल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
१०	अनाथ आरक्षणासाठी पात्र असल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
११	अराखीव माहिला, खेळाडू, दिव्यांग, माजी सैनिक, अनाथ आरक्षणाचा दावा असल्यास अधिवास प्रमाणपत्र	PDF	५०	५००
१२	विवाहित स्त्रियांच्या नावात बदल झाल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
१३	मराठी भाषेचे ज्ञान असल्याचा पुरावा	PDF	५०	५००
१४	लहान कुरुंबाचे प्रतिज्ञापन	PDF	५०	५००

(दोन) उपरोक्त प्रमाणपत्र/कागदपत्रे आयोगाच्या संकेतस्थळावरील 'उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना' प्रकरण क्रमांक चार तसेच प्रस्तुत अधिसूचनेमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे असणे अनिवार्य आहे.

(तीन) संबंधित जाहिरातीस अनुसरुन विहित निकष/पात्रात तसेच प्रोफाईलमधील दाव्यांच्या अनुषंगाने प्रमाणपत्र/कागदपत्रे अपलोड करावी लागतील. प्रोफाईलमधील विविध दाव्यांच्या अनुषंगाने अपलोड करावयाची संबंधित कागदपत्रे प्रणालीद्वारे अर्ज सादर करताना प्रदर्शित होतील.

(चार) पात्रतेसंदर्भातील विविध दाव्यांच्या अनुषंगाने प्रमाणपत्र/कागदपत्रे अपलोड केल्याशिवाय अर्ज सादर करता येणार नाही.

७.३.३ सर्वसाधारण :-

(एक) अर्ज आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे फक्त ऑनलाईन पद्धतीने स्वीकारण्यात येतील.

(दोन) अर्ज सादर करण्याकरीता संकेतस्थळ :- <https://mpsconline.gov.in>

(तीन) ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज सादर करण्याच्या सविस्तर सूचना आयोगाच्या <https://mpsconline.gov.in> तसेच <https://mpsc.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

(चार) आयोगास अर्ज सादर केल्यानंतर विहित मुदतीत परीक्षा शुल्क भरल्याशिवाय अर्ज विचारात घेतला जाणार नाही.

७.३.४ अर्ज सादर करण्याचा कालावधी:- **दिनांक १३ डिसेंबर, २०२१ रोजी १४.०० वाजल्यापासून दिनांक २७ डिसेंबर, २०२१ रोजी २३.५९ वाजेपर्यंत.**

७.३.५ शुल्क (रुपये) :-

(एक) अमागास - रुपये ५४४/-

(दोन) मागासवर्गीय - रुपये ३४४/-

(तीन) उपरोक्त परीक्षा शुल्काव्यातिरिक्त बँक चार्जस तसेच त्यावरील देय कर अतिरिक्त असतील.

(चार) परीक्षा शुल्क ना-परतावा (Non-refundable) आहे.

७.३.६ परीक्षा शुल्काचा भरणा करण्याकरीता खाली नमूद केलेल्या पद्धतींचा अवलंब करावा:-

(एक) शुल्क भरण्याकरीता मुख प्रष्ठावरील 'माझे खाते' या लिंक वर क्लिक करावे.

(दोन) 'माझे खाते' या लिंक वर क्लिक केल्यानंतर अर्ज केलेल्या पदांची यादी शुल्क भरल्याच्या / न भरल्याच्या नॉदीसह दिसेल. 'Unpaid' लिहिलेल्या जाहिरात/पद / परीक्षेसमोर 'Pay Now' अशी लिंक उपलब्ध असेल.

(तीन) 'Pay Now' या लिंक वर क्लिक केल्यानंतर दोन पर्याय उपलब्ध होतील:- (१) ऑनलाईन पेमेंट (२) चलनाद्वारे

(चार) क्रेडिट कार्ड, डेबिट कार्ड, युपीआय अथवा नेटबॉकेंगच्या सहाय्याने ऑनलाईन परीक्षा शुल्क अदा करता येईल.

(पाच) ऑनलाईन पद्धतीने परीक्षा शुल्काचा भरणा केल्यानंतर उमेदवाराला त्याच्या प्रोफाईलमध्ये परीक्षा शुल्काचा भरणा झाला आहे किंवा कसे याची स्थिती (status) लागेच अवगत होईल. ऑनलाईन पद्धतीने परीक्षा शुल्क भरले असल्याबाबत Logout करण्यापूर्वीच खात्री करणे अथवा परीक्षा शुल्काचा भरणा झाल्याबाबतची स्थिती उपलब्ध नसल्यास पुढा शुल्क भरण्याची अथवा चलन घेण्याबाबतची कार्यवाही प्रस्तुत परीक्षेच्या अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वीच करणे आवश्यक आहे.

(सहा) ऑनलाईन पद्धतीने परीक्षा शुल्काचा भरणा करताना बँकेकडून व्यवहार (Transaction) पूर्ण झाला असल्याबाबत खात्री करण्याची जबाबदारी उमेदवाराची आहे. कोणत्याही कारणास्तव व्यवहार अयशस्वी ठरल्यास यासंदर्भातील तक्रारीची आयोगाकडून दखल घेतली जाणार नाही.

(सात) चलनाद्वारे परीक्षा शुल्क भरण्याचा पर्याय निवडल्यास, उपलब्ध होणा-या चलनाची प्रत घेऊन भारतीय स्टेट बँकेच्या कोणत्याही शाखेत, बँकेच्या कार्यालयीन वेळेत शुल्काचा भरणा केला जाऊ शकतो.

(आठ) भारतीय स्टेट बँकेमध्ये चलनाद्वारे शुल्क भरण्याचा पर्याय निवडल्यास अर्ज सादर केल्याच्या दोन तासानंतर अथवा शेवटच्या दिवशी अर्ज सादर केल्यास त्यापुढील कामकाजाच्या दिवशी बँकेच्या कार्यालयीन वेळेत परीक्षा शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

(नऊ) ऑनलाईन परीक्षा शुल्क भरण्याकरीता विहित अंतिम **दिनांक २७ डिसेंबर, २०२१ रोजी २३:५९ वाजेपर्यंत.**

(दहा) भारतीय स्टेट बँकेमध्ये चलनाद्वारे परीक्षा शुल्क भरावयाचे झाल्यास चलनाची प्रत घेणे याकरीता विहित अंतिम **दिनांक २९ डिसेंबर, २०२१ रोजी २३.५९ वाजेपर्यंत.**

(अकरा) चलनाद्वारे परीक्षाशुल्क भरावयाचे झाल्यास भारतीय स्टेट बँकेमध्ये शुल्क भरण्याचा अंतिम **दिनांक ३० डिसेंबर, २०२१** - बँकेच्या कार्यालयीन वेळेत.

७.३.७ जिल्हा केंद्र निवड :-

(एक) अर्ज सादर करतानाच जिल्हा केंद्राची निवड करणे आवश्यक आहे.

(दोन) जिल्हा केंद्र बदलाबाबतची विनंती कोणत्याही परिस्थितीत अथवा कोणत्याही कारणास्तव मान्य करण्यात येणार नाही

(तीन) एखादे जिल्हा केंद्र कार्यान्वित होऊ शकले नाही अथवा एखाद्या जिल्हा केंद्रांवर उमेदवारांना प्रवेश देण्याची क्षमता ओलांडली गेली तर ते जिल्हाकेंद्र निवडलेल्या उमेदवारांची बैठक व्यवस्था जबलच्या दुस-या जिल्हा केंद्रावर करण्यात येईल.

(चार) एकदा निवडलेल्या जिल्हा केंद्रामध्ये अथवा आयोगाने निश्चित केलेल्या परीक्षा उपकेंद्रामध्ये बदल करण्याची विनंती कोणत्याही कारणास्तव मान्य करण्यात येणार नाही.

(पाच) वरीलप्रमाणे जिल्हा केंद्रनिवडीची प्रक्रिया पूर्ण न केल्यास उमेदवाराने अर्जामध्ये दिलेल्या कायमस्वरूपी रहिवासाच्या पत्त्याच्याआधारे संबंधित महसुली मुख्यालयाच्या जिल्हाकेंद्रावर किंवा नजिकच्या जिल्हाकेंद्रावर प्रवेश देण्यात येईल. याबाबत आयोगाचे त्या त्या वेळचे धोरण व आयोगाचा निर्णय अंतिम मानण्यात येईल.

७.४ शारीरिक चाचणी (फक्त पोलीस उपनिरीक्षक पदकरीता) :-

७.४.१ मुख्य लेखी परीक्षेच्या निकालाआधारे शारीरिक चाचणीसाठी अर्हतप्राप्त ठरलेल्या उमेदवारांना शारीरिक चाचणी द्यावी लागते हे विचारात घेऊन उमेदवारांनी वेळीच त्यासाठी सराव व पूर्वतयारी करावी. मुख्य लेखी परीक्षेच्या निकालानंतर सर्वसाधारणपणे दोन आठवड्याच्या अंतराने कधीही शारीरिक चाचणी आयोजित केली जाईल. सरावासाठी पुरेसा वेळ मिळाला नसल्याच्या कारणास्तव शारीरिक चाचणीचे दिनांक बदलून माणता येणार नाहीत किंवा त्याबाबत तक्रार करता येणार नाही.

७.४.२ आयोगाकडून शारीरिक चाचणीचा कार्यक्रम निश्चित होताच तो आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येईल. तसेच, आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीतील संबंधित पात्र उमेदवारांना त्यांच्या प्रोफाईलद्वारे कवळविण्यात येईल.

७.४.३ आयोगाने निश्चित केलेल्या दिनांकास व ठिकाणी संबंधित उमेदवाराने शारीरिक चाचणीसाठी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. शारीरिक चाचणीसाठी निश्चित केलेल्या दिनांक व वेळेमध्ये बदल करण्याबाबतची विनंती मान्य केली जाणार नाही व त्यामुळे उमेदवाराची शारीरिक चाचणीची संधी वाया गेल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची असेल.

७.४.४ वैद्यकीय कारणास्तव शारीरिक चाचणीचा दिनांक बदलून देण्याची विनंती करणा-या उमेदवारांना वैद्यकीय प्रमाणपत्रामध्ये नमूद केलेल्या आजार/दुखापत, त्याचे स्वरूप, गंभीर्य व सत्यता तपासणीसाठी लगेच आयोगाने निश्चित केलेल्या ठिकाणी व वेळेस सक्षम वैद्यकीय मंडळापुढे पाठविण्यात येईल. तसेच वैद्यकीय मंडळाने फिटनेस (Fitness) प्रमाणपत्र प्रदान केले तरच त्यांना आयोगाने निश्चित केलेल्या ठिकाणी व वेळेस शारीरिक चाचणीसाठी उपस्थित राहण्याची परवानगी देण्यात येईल.

७.४.५ वैद्यकीय कारणास्तव शारीरिक चाचणीसाठी मुदतवाढ मागणा-या उमेदवारांच्या बाबतीत सत्यता तपासणीनंतर वैद्यकीय मंडळाकडून प्रतिकूल अहवाल प्राप्त झाल्यास संबंधित उमेदवाराला शारीरिक चाचणीची संधी नाकारण्यात येईल. अशा प्रकरणी आयोगाची फसवणूक करण्याचा प्रयत्न समजून संबंधित उमेदवारांवर कायदेशीर करवाई करण्यात येईल. तसेच उमेदवाराची संबंधित परीक्षेची उमेदवारी रद्द करण्यात येऊन आयोगाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार आयोगामार्फत आयोजित सर्व परीक्षा व निवडीपासून उमेदवाराला प्रतिरोधित (Debar) करण्यात येईल. त्याव्यातिरिक्त संबंधित उमेदवारांवर शिस्तभंगाविषयक कारवाई करण्यात येईल.

७.४.६ अत्यंत अपवादात्मक परिस्थितीत तसेच समर्थनीय कारणासह अर्ज केलेल्या उमेदवारांना शारीरिक चाचणीचा दिनांक व वेळ बदलून देण्याच्या विनंतीबाबत आयोगाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार, विचार करण्यात येईल. एखाद्या प्रकरणी आयोगाने विनंती अमान्य केली असेल तर संबंधित उमेदवाराला पूर्व नियोजित वेळाप्रक्रियानुसार निश्चित केलेल्या दिनांक व वेळेनुसार शारीरिक चाचणीसाठी उपस्थित रहावे लागेल. तदनंतर उमेदवाराला पुढील संधी दिली जाणार नाही.

७.५ प्रमाणपत्र पडताळणी :-

७.५.१ फक्त पोलीस उपनिरीक्षक पदकरीता :-

(१) लेखी परीक्षा व शारीरिक चाचणीच्या आधारे मुलाखतीसाठी पात्र ठरणा-या उमेदवारांच्या मुलाखती आयोगाच्या कार्यक्रमानुसार तसेच आयोगाने निश्चित केलेल्या ठिकाणी व विहित वेळेस घेण्यात येतील.

(२) मुलाखतीसाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची पात्रता जाहिरात/अधिसूचनेतील अर्हता/अटी व शर्तीनुसार मूळ कागदपत्र सादर करणा-या उमेदवारांची मुलाखत घेतली जाईल आणि अर्जातील दाव्यानुसार मूळ कागदपत्र प्राप्त केलेल्या नमुन्यातील मूळ प्रमाणपत्रे मुलाखतीच्यावेळी सादर न केल्यास कागदपत्रे सादर करण्याकरीता कोणतीही मुदतवाढ देण्यात येणार नाही. तसेच, संबंधित उमेदवाराची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल व मुलाखत घेण्याचे नाकारले जाईल.

(३) पात्रेसंदर्भातील अथवा विविध सवलती संदर्भातील विहित नमुन्यातील मूळ प्रमाणपत्रे मुलाखतीच्यावेळी सादर न केल्यास कागदपत्रे सादर करण्याकरीता कोणतीही मुदतवाढ देण्यात येणार नाही. तसेच, संबंधित उमेदवाराची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल व मुलाखत घेण्याचे नाकारले जाईल.

(४) लेखी परीक्षा, शारीरिक चाचणी व मुलाखतीमध्ये प्राप्त केलेल्या एकूण गुणांच्या आधारे उमेदवारांची अंतिम निवड करण्यात येईल.

७.५.२ राज्य कर निरीक्षक व सहाय्यक कक्ष अधिकारी पदाकरीता :-

(१) सहाय्यक कक्ष अधिकारी तसेच राज्य कर निरीक्षक पदाच्या संबंधित लेखी परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस पात्र ठरलेल्या उमेदवारांना प्रमाणपत्र पडताळणी संकेतात येईल.

(२) आयोगाने निश्चित केलेल्या किमान सीमारेषेनुसार शिफारस पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची पात्रता जाहिरात/ शासन परिपत्रकातील अर्हता/अटी व शर्तीनुसार मूळ कागदपत्राच्या आधारे सक्षम प्राधिका-यांकडून तपासली जाईल.

(३) अर्जातील दाव्यानुसार मूळ कागदपत्र सादर करणा-या उमेदवारांची प्रमाणपत्र पडताळणी केली जाईल.

(४) अर्जातील दाव्यानुसार विहित कागदपत्रे सादर करू न शकणा-या उमेदवारांची शिफारस/नियुक्ती रद्द करण्यात येईल. तसेच त्याकरीता कोणतीही मुदतवाढ देण्यात येणार नाही.

(५) वरीलप्रमाणे लेखी परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची प्रमाणपत्र पडताळणी सक्षम प्राधिका-यांकडून निश्चित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमानुसार तसेच सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात आलेल्या प्रमाणपत्र पडताळणीच्या आधारे पात्र ठरलेल्या उमेदवारांनाच नियुक्ती देण्याची कार्यवाही सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात येईल.

(६) अर्जातील दाव्यानुसार सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात आलेल्या प्रमाणपत्र पडताळणीच्या आधारे पात्र ठरलेल्या उमेदवारांनाच नियुक्ती देण्याची कार्यवाही सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात येईल.

८. दिव्यांग उमेदवार :- लेखनिक व अनुग्रह कालावधीबाबत

८.१ लक्षणीय दिव्यांगत्व असलेल्या उमेदवारांना परीक्षेच्यावेळी लेखनिक व इतर सोयी सवलती उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक : दिव्यांग२०१९/प्र.क्र.२०००/दि.क.२, दिनांक ०५ ऑक्टोबर, २०२१ अन्वये जारी करण्यात आलेल्या 'लक्षणीय (Benchmark)दिव्यांग व्यक्तींच्याबाबत लेखी परीक्षा घेण्याबाबतची मार्गदर्शिका-२०२१' तसेच तदनंतर शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

८.२ प्रत्यक्ष परीक्षेच्यावेळी उत्तरे लिहिण्यासाठी सक्षम सललेल्या, पात्र दिव्यांग उमेदवारांना, लेखनिकाची मदत आणि/अथवा अनुग्रह कालावधीची आवश्यकता असल्यास संबंधित उमेदवाराने ऑनलाईन पध्दतीने आयोगास अर्ज सादर केल्याच्या दिनांकापासून सात (७) दिवसाच्या आत आवश्यक प्रमाणपत्र/कागदपत्रांसह विहित नमुन्यामध्ये आयोगाकडे लेखी विनंती करून पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे.

८.३ लेखनिकाची व्यवस्था उमेदवारांकडून स्वतः: केली जाणार आहे की आयोगाच्या कार्यालयामार्फत लेखनिकाची व्यवस्था करावी लागणार आहे, याचा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीस अनुसरून ऑनलाईन पध्दतीने केलेल्या अर्जामध्ये असल्यासच विहित नमुन्याद्वारे प्राप्त लेखी विनंतीचा विचार केला जाईल.

८.४ अर्जामध्ये मागणी केली नसल्यास तसेच आयोगाची विहित पध्दतीने पूर्व परवानगी घेतली नसल्यास ऐनवेळी लेखनिकाची मदत घेता येणार नाही अथवा अनुग्रह कालावधी अनुज्ञय असणार नाही.

८.५ परीक्षेकरीता लेखनिकाची मदत आणि/अथवा अनुग्रह कालावधीची परवानगी दिलेल्या पात्र उमेदवारांची यादी आयोगाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच लेखनिकाची मदत आणि/अथवा अनुग्रह कालावधीच्या परवानगीबाबत संबंधित उमेदवाराला आयोगाकडील नॉंदणीकृत ई-मेलवर कळविण्यात येईल.

८.६ प्रत्यक्ष परीक्षेच्यावेळी लेखनिक व अनुग्रह कालावधीचा लाभ घेण्यास इच्छुक असलेल्या विव्यांग उमेदवारांनी आयोगामार्फत प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या जाहिरातीस अनुसरून अर्ज सादर करण्यापूर्वी आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या “ दिव्यांग उमेदवारांकरीता मार्गदर्शक सूचना ” चे अवलोकन करणे उमेदवारांचे हिताचे राहील.

९. प्रवेशप्रमाणपत्र :-

९.१ परीक्षेस प्रवेश दिलेल्या उमेदवारांची प्रवेशप्रमाणपत्रे आयोगाच्या ऑनलाईन अर्जप्रणालीच्या संकेतस्थळावर (<https://mpsconline.gov.in>)उमेदवारांच्या प्रोफाईलद्वारे परीक्षेपूर्वी सर्वसाधारणपणे ७ दिवस अगोदर उपलब्ध करून देण्यात येईल. त्याची प्रत परीक्षेपूर्वी डाऊनलोड करून घेणे व परीक्षेच्या वेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

९.२ परीक्षेच्या वेळी उमेदवाराने स्वतःचे प्रवेशप्रमाणपत्र आणणे सक्तीचे आहे. त्याशिवाय, परीक्षेस प्रवेश दिला जाणार नाही.

९.३ प्रवेश प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देण्यात आल्यानंतर उमेदवाराला त्याच्या आयोगाकडील नॉंदणीकृत मोबाईल क्रमांकावर लघुसंदेशाद्वारे कळविण्यात येईल. याबाबतची घोषणा आयोगाच्या संकेतस्थळावर परीक्षेपूर्वी एक सप्ताह अगोदर प्रसिद्ध करण्यात येईल.

९.४ परीक्षेच्या दिनांकापूर्वी ३ दिवस अगोदर प्रवेश प्रमाणपत्र प्राप्त न झाल्यास अर्ज सादर केल्याच्या आवश्यक पुराव्यासह आयोगाच्या कार्यालयाकडे संपर्क साधावा.

९.५ परीक्षेच्यावेळी स्वतःच्या ओळखाच्या पुराव्यासाठी स्वतःचे आधार कार्ड, निवडणूक आयोगाचे ओळखपत्र, पासपोर्ट, पैन कार्ड किंवा फक्त स्मार्ट कार्ड प्रकारचे ड्रायहिंग लायसेन्स यापैकी किमान कोणतेही एक मूळ ओळखपत्र तसेच मूळ ओळखपत्राची छायांकित प्रत सोबत आणणे अनिवार्य आहे.

९.६ आधार कार्डच्या ऐवजी भारतीय विशिष्ट ओळख प्राधिकरण (UIDAI) च्या संकेतस्थळावरून डाऊनलोड केलेले ई-आधार सादर करणा-या उमेदवारांच्या बाबतीत ई-आधार वर उमेदवाराचे नाव, पत्ता, लिंग, फोटो, जन्मादिनांक या तपशीलासह आधार निर्मितीचा दिनांक (Date of Aadhaar generation) व आधार डाऊनलोड केल्याचा दिनांक असल्यासच तसेच सुस्पष्ट फोटोसह रंगीत प्रिंट मध्ये आधार डाऊनलोड केले असल्यासच ई-आधार वैध मानण्यात येईल.

९.७ नावांमध्ये बदल केलेला असल्यास विवाह निबंधक यांनी दिलेला दाखला (विवाहित स्त्रियांच्या बाबतीत), नावांत बदल झाल्यासंबंधी अधिसूचित केलेले राजपत्र किंवा राजपत्रित अधिकारी यांच्याकडून नावांत बदल झाल्यासंबंधीचा दाखला व त्याची छायांकित प्रत परीक्षेच्यावेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

१०. भरती प्रक्रियेतून बाहेर पडणे(Opting out option) :-

१०.१ प्रत्येक संवर्गाच्या अंतिम शिफारशीपूर्वी सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी (Merit List) आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल.

१०.२ सर्वसाधारण गुणवत्ता यादीच्या आधारे “ भरती प्रक्रियेतून बाहेर पडणे (Opting Out) ” हा पर्याय आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

१०.३ “भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडणे” पर्याय सादर करण्यासाठी उमेदवारांना सर्वसाधारण गुणवत्ता यादीच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून ७ दिवसांचा कालावधी देण्यात येईल.

१०.४ आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे उमेदवारांकडून प्राप्त “ भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडणे ” हा पर्याय लक्षात घेऊन अंतिम शिफारस यादी तयार करण्यात येईल.

१०.५ पदभरतीकरीता भरतीप्रक्रियेतून बाहेर पडणे याबाबतची कार्यावाही फक्त आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीद्वारे विहित कालावधीमध्ये करणे अनिवार्य आहे. यासंदर्भातील इतर कोणत्याही पद्धतीने केलेल्या तसेच नंतरच्या टप्प्यावर पर्याय रद्द करण्यासंदर्भात केलेल्या विनंतीचा विचार केला जाणार नाही.

११. सेवाप्रवेशोत्तर शर्ती :-

११.१ नियुक्त झालेल्या व्यक्तीस खालील परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील :-

(एक) जेथे प्रचलित नियमानुसार विभागीय/व्यावसायिक परीक्षा विहित केली असेल अथवा आवश्यक असेल तेथे त्यासंबंधी केलेल्या नियमानुसार विभागीय/व्यावसायिक परीक्षा

(दोन) हिंदी आणि मराठी भाषा परीक्षेसंबंधी केलेल्या नियमानुसार जर ती व्यक्ती अगोदर परीक्षा उत्तीर्ण झाली नसेल किंवा तिला उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर ती परीक्षा.

(तीन) महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाने वेळोवेळी विहित केलेले संगणक हाताळणीबाबतची प्रमाणपत्र परीक्षा.

१२. प्रस्तुत अधिसूचनेमध्ये परीक्षेसंदर्भातील सर्किप्त तपशील दिलेला आहे. अर्ज स्वीकारण्याची पद्धत, आवश्यक अर्हता, आरक्षण, वयोमर्यादा, शुल्क, निवडीची सर्वसाधारण प्रक्रिया, परीक्षा योजना, अभ्यासक्रम इत्यादीबाबतच्या सविस्तर तपशीलासाठी आयोगाच्या <https://mpsc.gov.in> या संकेतस्थळावरील 'उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना ' तसेच " परीक्षा योजना " विभागातील ' महाराष्ट्र दुर्योग सेवा अराजपत्रित, गट-ब पूर्व व मुख्य परीक्षा ' मध्ये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या माहितीचे कृपया अवलोकन करावे. आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेली माहिती व अधिसूचना अधिकृत समजण्यात येईल.

१३. सदर अधिसूचना आयोगाच्या <https://mpsc.gov.in> तसेच <https://mpsconline.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

ठिकाण : मुंबई.

दिनांक : १० डिसेंबर, २०२१

सह सचिव, जाहिरात

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग.

(१) आयोगाच्या कार्यालयात, परीक्षा कक्षात, परीक्षा केंद्राच्या परिसरात, तसेच, शारीरिक चाचणी व मुलाखतीच्या वेळी मोबाईल फोन, अथवा इतर कोणत्याही प्रकारची इलेक्ट्रॉनिक साधने आणण्यास व वापरण्यास सक्त मनाई आहे. (२) प्रमाणपत्र तपासणीच्या वेळी पात्रतेसंदर्भातील सर्व मूळ प्रमाणपत्रे सादर न केल्यास शिफारस/नियुक्तीसाठी विचार करण्यात येणार नाही.